

вміння застосовувати практичні навички, знання сучасних класифікацій захворювань, вміння використовувати знання з фізіології, патофізіології, біохімії та інших теоретичних дисциплін при розборі конкретного клінічного випадку.

Одним з найкращих методів оцінки та підсумку знань студентів є курація пацієнтів з написанням та захистом історій хвороб. Студенти-іноземці закріплюють навички збирання анамнезу (за допомогою викладача), на практиці застосовують навички та демонструють свою готовність до самостійного формулювання діагнозу та призначення лікування. Історія хвороби – метод інтеграції усіх отриманих знань не лише з внутрішньої медицини, але й дисциплін засвоєних на молодших курсах. Студенти працюють в стаціонарах з пацієнтами та медичними картами – ознайомлюються з обсягом проведених обстежень, їх результатами. Історія хвороби відображає розуміння студентом внутрішньої медицини як предмета та допомагає сформувати комплексне уявлення про роботу в клініці, а конкурс на кращу історію серед англійських студентів стимулює до отримання балів за самостійну роботу.

Особливою відмінністю студентів-іноземців є кращий усний виклад матеріалу, ніж письмовий, тому написання та подальший захист історії хвороби допомагає досягти максимального розвитку інтелектуальних здібностей, опанувати основами спеціальності.

ОПАНУВАННЯ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ, ГЕНЕТИКИ ТА ПАРАЗИТОЛОГІЇ

В.Г. Хоменко

*Кафедра медичної біології, генетики та фармацевтичної ботаніки
Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці*

За останні роки у Буковинському державному медичному університеті зростає кількість іноземних студентів. Вони навчаються у чужому для них мовному і соціальному оточенні, не володіють в потрібному об'ємі українською мовою, що створює певний мовний бар'єр, не обізнані з історією, культурою, звичаями і традиціями українського народу, що обумовлює особливості навчального процесу. Але попри все основним завданням викладача залишається вміння навчити студентів-іноземців професійних навичок, які в майбутньому будуть використовуватися на практиці.

На кафедрі студентам першого курсу медичного факультету №3 впродовж I і II семестрів одного навчального року викладається дисципліна «Медична біологія». Знання, які іноземні студенти отримують із навчальної дисципліни є базовими для блоку дисциплін, що забезпечують природничо-наукову і професійно-практичну підготовку. Вивчення медичної біології формує у іноземних студентів цілісну уяву про загальні закономірності розвитку живої природи; про сутність життя, його форми, індивідуальний та історичний розвиток органічного світу і місце людини в ньому; про форми біотичних зв'язків у природі; життєві цикли паразитів та паразитарні хвороби людини; про місце людини в біосфері; забезпечує фундаментальну біологічну підготовку та набуття практичних навичок для наступної професійної діяльності лікаря.

Основу викладання медичної біології становить типова програма і навчальний план, на основі яких розроблена робоча програма, яка складена на основі Програми з медичної біології для студентів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації (МОЗ України, К., 2005), ухваленої на засіданні комісії з медицини науково-методичної ради Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Дисципліна «Медична біологія» складається з 3 модулів (кількість кредитів ECTS – 5,5), всього 165 годин, з них лекцій – 30 год, практичних занять – 80 год, самостійна позааудиторна робота – 55 год. Мова викладання іноземним студентам - англійська. Не всі іноземні студенти (наприклад, з Індії, Йорданії) володіють вільно англійською мовою, що створює мовний бар'єр на практичних заняттях. В основі подолання цього лежить комунікативний принцип: розв'язування ситуаційних задач з молекулярної біології та

медичної генетики біля дошки, інформативність і доступність навчального матеріалу, що активізує мовну діяльність і одночасно відіграє виховну роль.

На кафедрі медичної біології, генетики та фармацевтичної ботаніки підготовлені презентації лекцій і методичні вказівки до практичних занять англійською мовою, які адаптовані до сприйняття іноземними студентами. Методичні вказівки містять тему, мету заняття, обладнання, теоретичні питання, самостійну навчально-дослідницьку роботу (в якій є малюнки, схеми, таблиці), набути практичних навичок, питання для самоконтролю, література: основна та додаткова тощо.

Практичні заняття з іноземними студентами проводяться за загальноприйнятою схемою: підготовчий етап (контроль початкового рівня підготовки) – 10 хв, основний етап (самостійна навчально-дослідницька робота) – 50 хв; заключний етап (контроль кінцевого рівня підготовки; підведення підсумків заняття) – 30 хв.

Навчальний процес забезпечений різноманітними формами наочності: таблицями, мікро- і макропрепаратами, відеоматеріалом. Більшість таблиць для англійськомовних студентів виконані англійською мовою. У вивченні біології велике навчальне значення має біологічний музей кафедри, де представлені різні види гелмінтів, членистоногих та інших тварин. У навчальному процесі кафедра застосовує традиційні методи навчання та сучасні технології, які взаємопов'язані.

Крім традиційного контролю знань шляхом усного опитування, впроваджено метод фронтальної оцінки засвоєних теоретичних питань шляхом письмового опитування. Основним завданням навчального процесу залишається здобуття професійних знань та вміння їх використовувати у конкретній ситуації. Важливою складовою цього процесу – глибокі та різноманітні джерела знань і досконалі способи передавання їх студентам, виховна робота.

Навчальний процес для іноземних студентів I курсу спрямований не тільки на здобуття знань, умінь, практичних навичок, але і на формування особистості, що необхідно для успішної професійної діяльності. Також, у реалізації навчального процесу повинні використовуватися традиційні і нетрадиційні методи навчання, сучасні технології, які поєднуються з особистістю викладача. Але якими б досконалими не були форми і методи навчального процесу, важливу роль відіграє особистість викладача, його професіоналізм, гуманізм, толерантність до представників різних рас та національностей.

МЕТОДОЛОГІЯ ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ: ОСОБЛИВОСТІ В АСПЕКТІ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ, ПРЕЗЕНТАЦІЯ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ

О.Й. Хомко¹, Р.І. Сидорчук², С.Ю. Каратєєва¹, Л.М. Горошко³, Л.П. Сидорчук⁴

1-Кафедра догляду за хворими та ВМО, 2-кафедра загальної хірургії,

3-кафедра фармації, 4-кафедра сімейної медицини

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Лекційне заняття залишається важливою складовою освітнього процесу. Незважаючи на суттєве зростання ролі індивідуалізованих форма навчання (самостійна робота, чергування в клініці, семінар, тощо) значення лекційного заняття є високим. Роль лекцій у системі викладання навчальних дисциплін англійською мовою зумовлюється також недоступністю навчальної літератури іноземними мовами, недостатньою повнотою інформації та невідповідністю наявних посібників існуючим робочим програмам.

За структурою типове лекційне заняття повинно починатись з вступу, який обґрунтовує тему та формат викладення матеріалу. Важливою є відповідність заздалегідь побудованому плану, який має охоплювати або основні питання теми, або деталізувати окремі аспекти, залежно від рішення викладача. Важливим є поступовий та логічний перехід між складовими частинами лекції/презентації.

Необхідною, але часто недооціненою складовою частиною гарного лекційного заняття є вдале застосування сучасних досягнень медійних технологій. Ще нерідко лекції